

Thijs Overmans

De Witte de Withstraat

Doek, 150 x 200 cm,

Thijs Overmans werd geboren in 1928 te Rotterdam en studeerde, aan de Academie van den Haag en de Academie van Rotterdam, publiciteit. Als schilder is hij autodidact. Schilderde o.a. veel zelfportretten en objecten uit zijn directe omgeving, in een realistische stijl die vervreemdend is. Het Gemeentemuseum van Den Haag en het Gemeentemuseum van Nijmegen bezitten werken van hem. Samen met zijn vrouw Meike Sund heeft Thijs Overmans een galerie te Woudrichem, waar zij werken van geestverwanten en zondagsschilders exposeren.

Een straat is verschillende dingen. Zij is een doorgangsroute en toegangsweg, of een vorm van georganiseerd wonen, of een recreatieterrein (voor mensen die 'gezellig de stad in gaan' om te winkelen, voor kinderen om er te spelen, en voor de eenzame grijsaard die door de stad zwalkt om er nog deel te hebben aan het leven), - en zelfs een gebied voor politieke actie. Op straat worden mensen doodgereden, vermoord, aangehouden; op straat zoekt een dronkaard vertier, staat een hoer te knipogen, is een kind de weg kwijt. Alle aspecten van een straat veronderstellen de aanwezigheid van mensen; zonder mensen is een straat onwerkelijk, niets anders dan geplaveide weg en architectuur. Maar in het schilderij van Overmans, van de Rotterdamse Witte de Withstraat, is de straat van steen, en is er geen mens te bekennen. Toch ligt de schaduw van de huizenrij rechts over het asfalt; het is klaarlichte dag, tegen het middaguur. (De straat is gezien vanuit de richting van de Westersingel, die ruwweg van Noord naar Zuid loopt, de zon staat dus aan de zuidelijke hemel). Dat is wel raadselachtig. De Witte de Withstraat is een drukke, levendige straat met kantoren, winkels, en gebouwen van kranten; een straat met broodjeswinkels en lunchcounters - waar 'altijd' mensen zijn, en doorgaans veel mensen. Juist 'deze' straat zo schilderen - dat maakt het schilderij tot een symbool van iets anders. De bijgaande foto (pag. 118) van Gerard Fieret, dat is een straat als deel van een menselijke samenleving; een straat met een menselijke maat en een menselijke poëzie. Het schilderij van Overmans is een beeld van verlatenheid. De straat als leegte, ter toelichting van de stad als onleefbare vorm. Het hoort in deze serie thuis omdat het een symptoom is van menselijke verbeelding betreffende onze gebouwde omgeving. Daar is een straat, - maar ik, die schilder heb er geen deel aan. De straat is niet mijn plek, maar een plek voor niemand.

R. H. Fuchs
Wetenschappelijk medewerker
Prentenkabinet der Rijksuniversiteit Leiden

OVER
MAN
1957